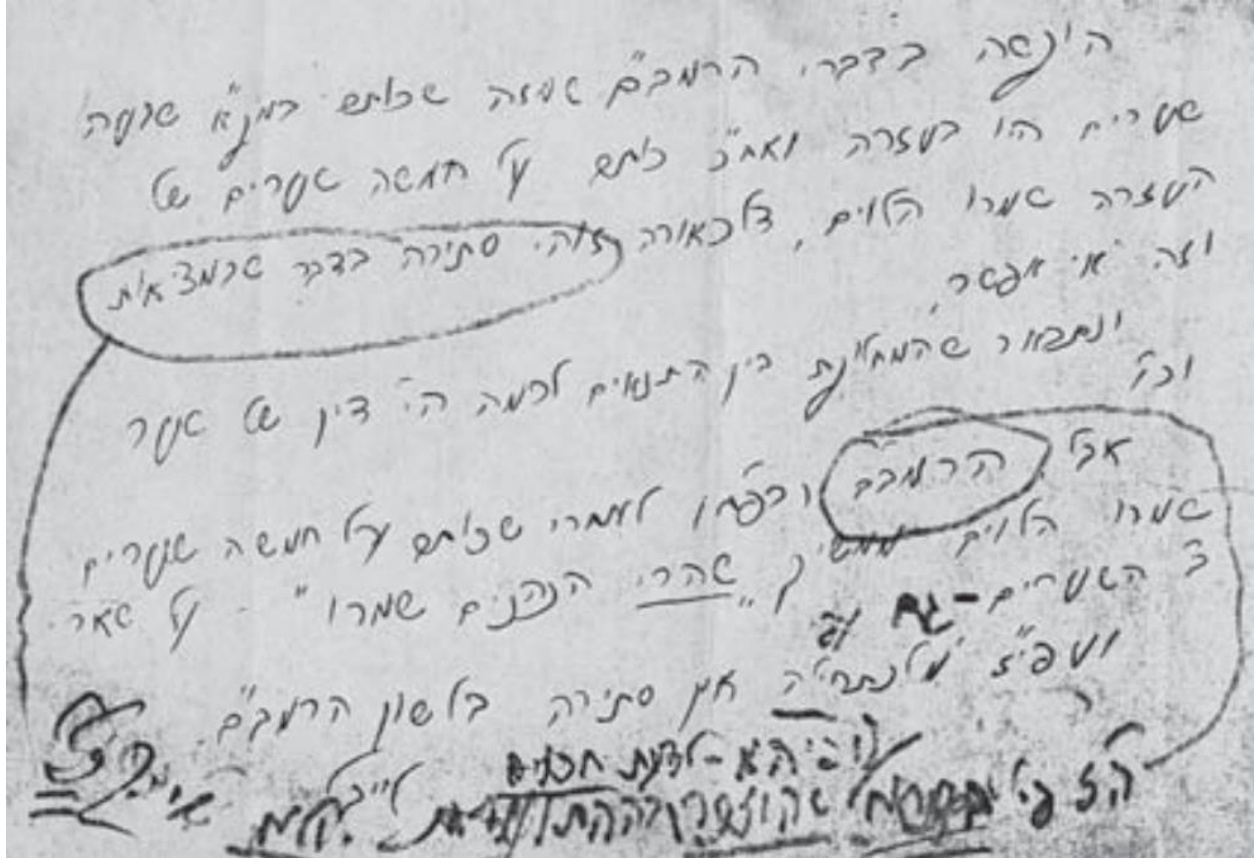

לקוטי שיחות חלק י"ח שיחה ד' לפרשת קרח

[ראה הקונטרס שיצא לאור לקראת ש"פ תרומה תשפ"ב, בקשר ללקו"ש חלק ט"ז שיחה ג' לפרשת תרומה]

א

פענוח

מתוך ליקוט מענות קודש תשל"ו-תשל"ז

א.

[לאחר ש"פ דברים, ד' מנ"א, תשל"ו]

מענה להמזכיר הרי"ל גראנער על שאלתו בהמדובר בהתועדות ש"פ דברים: "הוקשה בדברי הרמב"ם שמזה שכותב במק"א שבעה שערים היו בעזרה ואח"כ כותב על חמשה שערים של העזרה שמרו הלויים, דלכאורה זוהי סתירה בדבר שבמציאות וזה אי אפשר. ונתבאר שהמחלוקת בין התנאים לכמה הי' דין של שער וכו'. אבל הרמב"ם (בפ"ח) לאחרי שכותב על חמשה שערים שמרו הלויים ממשיך "שהרי הכהנים שמרו" – על שאר ב' השערים, ועפ"ז מלכתחילה אין סתירה בלשון הרמב"ם" (מצילום כתי"ק – תשורה פלדמן י"ז סיון תשע"א ע' 12):

על מה שכתב: "אבל הרמב"ם כו" – כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול תיבת "הרמב"ם", וכתב:

ה"ז פי' הגמרא (ופיה"מ – לדעת חכמים שהוזכרו בהתועדות. ולא שייך כלל [זוהי סתירה בדבר שבמציאות]

ב.

[לאחר ש"פ דברים, ד' מנ"א, תשל"ו]

מענה להמניחים על שאלותיהם בהתועדות ש"פ דברים: "נתבאר במשנה דמדות (פ"א מ"ד) דשבעה שערים היו בעזרה, דלכא' הוא בסתירה למשנה א' שם "חמשה על חמשה שערי העזרה, " וכקושיית הגמ' (תמיד כז, א). ובפיה"מ"ש להרמב"ם (משנה א') מפרש ד"מה שאמר כאן חמשה שערי העזרה הוא לדעת ת"ק כו" (כתי' דרבא בתמיד שם). והיינו דאף שממשיך "ולדעת החכמים הי' המשמר על ה' שערים מן הז" (כתי' דאביי שם), מ"מ, המשנה (דחמשה שערים) היא לדעת הת"ק.

ועפ"ז קשה ברמב"ם הל' ביהב"ח, שבפ"ה ה"ד כתב דז' שערים היו בעזרה (כדעת חכמים), ובפ"ח ה"ח מעתיק לשון המשנה (דקאי לדעת ת"ק כנ"ל) "על חמשה שערי העזרה"?

האם נרשם נכון – שהרי מפורש בפ"ח שם "שהרי הכהנים שומרים על שער המוקד ועל שער הניצוץ"?

(בהר המורי' פ"ח שם כתב דביד אזיל לתי' דאביי, וחזר בו ממ"ש בפיה"מ"ש).

וגם: איך מתורצת קושיא הנ"ל ע"פ הביאור בהשיחה (ע"ד מ"ש בתוס' כתובות קו, א ד"ה שבעה?) שהמחלוקת היא לא במציאות, כ"א כמה מהפתחים הי' להם דין שער?".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה פלדמן י"ז סיון תשע"א ע' 13):

[1] על מה שכתבו: "ובפ"ח ה"ח מעתיק לשון המשנה" – סימן שני קווים תחת תיבת "לשון".

[2] על מה שכתבו: "האם נרשם נכון – שהרי מפורש כו" – מחק את התיבות: "האם, "שהרי"; סימן בחץ את התיבות "נרשם נכון", וכתב:

[נרשם נכון –] ואם משום דמפרש [בפ"ח שם "שהרי הכהנים שומרים על שער המוקד ועל שער הניצוץ"] הולל"פ כן גם בפיהמ"ש, ולא לאפושי מחלוקת (ובנדו"ד – לחדשה)

[3] על מה שכתבו: "וגם: איך מתורצת קושיא הנ"ל כו", כתב:

[מתורצת קושיא הנ"ל] בהש"ס ופיה"מ [ע"פ הביאור בהשיחה . . שהמחלוקת היא לא במציאות, כ"א כמה מהפתחים הי' להם דנן שער] ובמילא צריך שמירה,

ועד"ן ברמב"ם דבפ"ח מדבר בדין שמירה משא"כ [שבפ"ה ה"ד] דמדבר בפרטי הבנין, ובנוגע לשערים וגובה כו' ובזה כל הז' שווין

עפכהנ"ל – יובן שינוי הרמב"ם בהל' ביהב"ח פ"ח ה"ח מלשון המשנה רפ"א בית הניצוץ כו' המוקד (וכביה"ב פ"ח ה"ה), לשער המוקד כו' הניצוץ (כשם מ"ד). ולכן לא פי' בפיהמ"ש כנ"ל – שהרי כתוב בית.

ועצ"ע המשנה פ"א מ"ה "והלויים מלמטן" דלא כפיה"מ (מ"א) ודלא כביהב"ח (ה"ח) ודלא . . כאביי!

ועוד להאריך בכ"ז –

וכנראה לא שמו לב לכ"ז!

הגהת הרבי על הנחת השיחה (בו נכלל גם מענה ב' הנ"ל)

[מצורף כאן רק חלק השייך לענייננו]

- ט -

אין פיהכ"ש להרמב"ם (משנה א') שטייט: "ומה שאמר כאן חמשה שערי העזרה הוא לדעת ת"ק כו" (כרבא בתמיד שם). אע"פ אז ער זאגט ווייטער "ולדעת חכמים הי' המשמר על ה' שערים כן הז' (כאביי שם), אעפ"כ זאגט ער אז די משנה (דחמשה שערים) איז לדעת ת"ק.

עפי"ז איז שווער אין רמב"ם הל' ביהב"ה, וואס אין פ"ה ה"ד זאגט ער אז אין עזרה איז געווען שבעה שערים (כדעת חכמים). און אין פ"ח ה"ח איז ער מעתיק דשון המשנה (דקאי לדעת ת"ק) "על חמשה שערי העזרה? (*

בנוגע די משנה אין מדות, איז דער ביאור בזה אז דאס איז טאקע ניט קיין מחלוקת אין מציאות; לכו"ע זיינען געווען י"ג שערים אין הר הבית - די מח' איז נאר וועלכע פון די פתחים האבן געהאט א דין פון א שער; לויט דעם מ"ד אז י"ג שערים היו - האבן אלע פון זיי געהאט א דין שער; משא"כ לויט די אנדערע מ"ד, ביז לויט דעם מ"ד וואס האלט אז ס'זיינען געווען נאר ה' שערים - האבן די איבעריקע שערים ניט געהאט קיין דין פון א שער.

וואס איז די נפק"מ צו דאס האט א דין פון א שער? וועט מען דאס מבאר זיין נאך דעם ביאור אין אן אנדער שאלה וואס איז דא אין דער משנה:

צוליב וואס דארף די משנה זאגן אז שבעה שערים היו לעזרה; מ'קען דאך אליין איבערציילן די שערים וואס די משנה רעכנט אויס שפעטער, וועט מען זען אז ס'איז דא שבעה שערים, איז מנינא למה לי?

און ווי מ'געפינט די שאלה אפי' בנוגע צו די קס"ד וואס שטייען

- אין -

(* ואם משום דמפרש בפ"ח שם "שהרי הכהנים שומרים על שער המוקד ועל שער הניצוץ" - הולל"פ כן גם בפיהמ"ש, ולא לאפושי מחלוקת (ובנדו"ד - לחדשה).

.. לכו"ע זיינען געווען י"ג שערים אין גאנץ הר הבית ..

(* ואם משום ואף דמפרש בפ"ח שם ..

און עד"ז איז בנוגע צו די שערין, אז ווען האט יעדערער פון זיי א דין שער, איז דאס דוקא בשעת ס'איז דא דער מספר השערים.

אין א שאלה פון פ.ק.

לגבי וואס פאר א דין איז א נפק"מ צו דער שער האט א דין פון א שער? איז דא ענינים וואס לגבי זיי דארף זיין א ביאה אין מקדש; ער דארף אריינגיין אין מקדש. זאגט די גמרא (שבועות יז, ב. וראה מנ"ח מצוה שס"ג) אז בשעת מ'גייט אריין דרך גגין, הייסט דאס ניט קיין ביאה, ווארום דאס איז ניט דרך ביאה, עד"ז איז אויך בנוגע צו דעם שער: אויב דאס האט א דין שער, איז די כניסה דורך דעם שער שמה ביאה, משא"כ אויב דאס האט ניט דעם דין פון א שער, הייסט דאס ניט קיין ביאה.

עד"ז איז די נפק"מ אין דעם שער וואס דארטן איז געווען די לשכת פרהדריק, לשכת כה"ג, וואס די גמ' (יומא י, א ואילך) זאגט אז דער שער איז מחוייב במזוזה, דארף דאס האבן א דין פון א שער, ווארום א פירצה איז דאך ניט חייב במזוזה.

- וואס דעם ענין דערמאנט מען בקשר מיט די התעוררות במיוחד אין מבצע מזוזה, און דער ביאור אין הוכן פון לשכת פרהדריק, איז מבואר אין תולדות"צ אויף מדות וואס מ'וועט שפעטער מבאר זיין.

ועוד נפק"מ: הפתחים שיש להם דין שער צריכים שמירה.

ועד"ז ברמב"ם דבפ"ח מדבר בדין שמירה משא"כ בפ"ה ה"ד דמדבר בפרטי הבנין, ובנוגע לשערים רוחב וגובה כו' ובה כל הז' שוויין (*).

(* עפכהנ"ל - יובן שינוי הרמב"ם בהל' ביהב"ח פ"ח ה"ח מלשון המשנה רפ"א בית הניצוץ כו' המוקד (וכביה"ב פ"ח ה"ה) לשער המוקד כו' הניצוץ (כשם מ"ד). ולכן לא פי' בפיהמ"ש כנ"ל - שהרי כתוב בית.

ועצ"ע המשנה פ"א מ"ה "והלויים מלמטן" דלא כפיה"מ (מ"א) ודלא כביהב"ח (ה"ח) ודלא .. כאביי! והרמב"ם (ה"ח) ודלא .. כאביי! והרמב"ם (ה"ח) ודלא .. כאביי! והרמב"ם (ה"ח) ודלא .. כאביי!
ועוד להארב"ך בכ"ז.

. . שבועות יז, ב. וראה מנחות כז, ב. מנ"ח מצוה שס"ג . .

(* . . ועצ"ע המשנה פ"א מ"ה "והלויים מלמטן" דלא כפיה"מ (מ"א) ודלא כביהב"ח (ה"ח) ודלא .. כאביי! והרמב"ם לא הביאו וראה מל"מ (ביהב"ח פ"ח ה"ד).